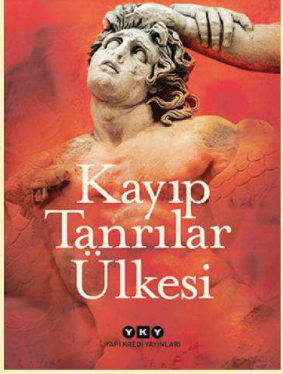

AHMET ÜMİT

AHMET ÜMİT'TEN 'KAYIP TANRILAR ÜLKESİ'

TAMAM
Cumhuriyet
com.tr.de

'Bu topraklardaki tüm medeniyetler kanımızda!'

Ahmet Ümit'ten, Zeus Altarı ve Pergamon Tapınağı'nın gölgesinde mitlere günümüzde yeniden yaşam verdiği, Berlin sokaklarından Bergama'ya uzanan iki zamanlı, iki dilli romanı *Kayıp Tanrılar Ülkesi*'nde (Yapı Kredi Yayınları) bir yandan kendini Tanrı sanan bir katilin seri cinayetlerinin peşine düşüyor, bir yandan Türklerin Almanya'ya göçünün 60. yılında yabancı düşmanlığını gözlemliyor, bir yandan da mitolojideki 12 tanrının çıkmazlarına, hele ki baba-oğul arasındaki güç mücadelelerine Zeus'un epik dilinden tanık ediyor.

GAMZE AKDEMİR

'ABDÜLHAMİT, PERGAMON'U ALMANLARA SATTI!'

■ Romanın merkezinde yer alan Pergamon Tapınağı'yla başlamak isterim söyleşimize. Yazık ki resmen sattığımız bir tarihi anıt. Hani ne dense az!

Korkunç. Carl Humann isimli bir yol mühendisi var romanda da anlattım. Ayvalık-Izmir üzerinde yol yaparken Pergamon'u görüyor ve 1871'de ilk kaçak kazıyı yapıyor ve parçaları kaçırıyor.

İlk kazı kaçak ama ya sonrasına ne demeli! Humann parçaları kaçırıp götürünce oradakiler bu dünyanın sekizinci harikası Pergamon Altarı diyerek uyanıyorlar. Ve devlete başvurup üstüne Padişah Abdülhamit'in doğrudan izniyle de bu kez kalanını yarı hibe yarı satış babında satın alarak götürüyorlar.

Bugün dava açsak alabilir miyiz belli değil çünkü satış belgesi var. Hiç değilse elimizdekileri kaybetmeyelim ki bu kitabı yazmamın önemli nedeni de bu. Patasana'yı da bunun için yazdım.

Tarihimizi yanlış algılıyoruz o nedenle yeterince sahip çıkmıyoruz. Korumadığımız gibi koruyamıyoruz da...

Fatih Sultan Mehmet tarih konusunda torununun torunu Abdülhamit'ten de bugünkü yetkililerden de çok daha ilericiydi. "Ben Roma İmparatoruyum" diyor. Onun perspektifi bugün bizim de tarih perspektifimizdir.

Yani bu topraklarda ne kadar uygarlık varsa hepsi bizim kültürümüz, mirasımızdır.

dır. Hititler, Roma, Doğu Roma, Selçuklu, Osmanlı, Likya, Lidya, Frigya, Hattiler, Assurlular kim varsa kanımızda.

Şimdi 2 bin yıl önceye tarihli bir mezar bulsak, DNA testi yapabileceğimiz bir doku bulsak akrabalık çıkar, oradaki insan çıkar yani! Bu tarihe, kültüre sahip çıkarsak ne Türklüğümüze hanel gelir ne dinimize. Bu kitapları bu nedenle yazıyorum. Bunu bir turizm olayı olarak değil bir kimlik olarak görüyorum.

ÇİFT ZAMANLI, ÇİFT DİLLİ KULLAR VE TANRILAR!

■ *Kayıp Tanrılar Ülkesi, Berlin'de başlıyor ve Berlin-Bergama arasında çift zamanlı olarak akıyor.*

Romanın bir kısmı 2500 yıl önceki Bergama'da geçiyor derken günümüz ve mitoloji birbirlerine adeta bir DNA sarmalı gibi dolanıyor. Bir ayakta yerde bir ayakta Olimpos'ta iki boyutlu bir dünyanın içine giriyoruz.

Çok güzel dedim, DNA sarmalı gibi iç içe bir bütün. Romanda geçmiş-günümüz hattında ilerlerken bir yandan bir cinayet soruşturmasına dahil oluyor, kendini tanıyan bir katilin peşine düşüyor, Türklerin Almanya'ya göçünün 60. yılında yabancı düşmanlığını gözlemliyor.

Bir yandan da tanrılarla devler savaşıyor, mitolojideki 12 tanrının, o karmaşık ailenin çıkmazlarına, güç mücadelesine Zeus'un dilinden tanık oluyoruz.

Roman Berlin'de, yabancı düşmanlığının olduğu Neukölln denilen yerde bir cinayetle başlıyor. Öldürülen Bergama'dan Berlin'e ilk giden ailelerden birinin çocuğu, Cemal Ölmaz.

Cinayet mahallinde duvarda büyük bir Zeus resmi var ve ceset onun önünde bulunuyor, kalbi çıkarılmış adeta Zeus'a bir adak gibi sunulmuş halde. Cinayeti soruşturan da bir Türk. Berlin'de doğmuş, politik göçmen bir ailenin çocuğu olan, dışlanmayı derinden hissetmiş bir Başkomiser Yıldız Karasu. Yardımcısı Tobias Becker.

Bir yandan cinayetleri sorgularken Almanya'daki yaşam, Berlin'deki kültür ve Almanya'daki yabancı düşmanlığı, yükselen Nazizmle karşıla-

şıyoruz. Bir yandan da Berlin'de bir Türk ailesinin çatışmasını -oğulları Cemal eşcinsel, aile onu kabul etmemiş- okuyoruz.

Yıldız Karasu'nun Alman toplumuyla çatışması, dışlanmasını çocuğuna Deniz ismini koymasına kadar yükselen yabancı düşmanlığını anlatıyoruz. Ve bir yandan da Zeus'un ağızından bir mitoloji tarihi anlatıyoruz. Otoriter bir baba gibi konuşuyor bizimle acımasız, korkutucu Tanrı Zeus.

■ Zeus, romanın iki dilli yapısına epik destanların diliyle seslenerek katılıyor. Zeus'un dilini nasıl oluşturdu?

Tekrar Homeros, İlyada ve Odisseus'u okudum. Hesiodos'un Theogoni isimli bir kitabını okudum. Homeros ve Hesiodos'un metinleri kurucu metindir, yoğun olarak yararlandım. O dönem şiirlerini okudum. Destanlar, dualar... Zeus'un dilini böylece oluşturdum. Zeus bölümü antik Yunan mitolojisinin özüdür, abc'sidir diyebilirim. Bu romanı okuyan insanlar Homeros'u, Hesiodos'u okunular ve/veya tekrar okusunlar isterim.

BABA-OĞUL ÇATIŞMASI

■ Romanın temel konularından biri de baba-oğul çatışması, babaya duyulan öfke. Romanda bu duygu hem günümüzdeki hikâyenin ekseninde hem de Zeus'un mitolojik ekseninde yaşanan bir ortaklık olarak karşımıza çıkıyor.

Evet, özellikle Zeus'un babası Kronos ile Kronos'un da kendi babası Uranos ile ilişkisi... Bu, Batı mitolojisinde bizden farklı olarak çok önemli bir nokta: Babayı öldürmek! Uranos ilk erkek, ilk baba ve oğlu Kronos onu öldürmese de erkinin elinden alıyor. Kronos'u da oğlu Zeus, Tartaros'a sürerek etkisiz hale getiriyor. Babayı inkâr etmeden, babayı reddetmeden büyüyemezsin, anlamı o aslında.

■ Katil de mitolojyle bütünleşiyor... Evet, insanlığa tüm inancını yitirmiş, aklını kaçırmış ve kendini bir Tanrı olarak görmeye başlayıp katleden bir adam.

■ Günümüz, yakın ve uzak tarih ile iç içe gelişirken tüm bağlantılar sonunda insan-öğül felsefi bir boyutta çözümleniyor. Doğru ki 2500 yıl önceki Zeus metnini-

de de günümüzdeki metinlerde de anlattığımız aslında tam da budur!

İnsan nedir, niye öldürür, neyin peşindedir, niye küçümser, niye ırkçı olur, niye bir ideolojinin peşinde öteki insanları yok etmeye başlar, bütün bunların anlatıldığı bir roman. İnsan doğası değişmiyor çünkü.

Romanım aynı zamanda bir çağ eleştirisi. Yaşama sevincimiz azaldı, toplumlar yabancılaştı, doğadan, birbirimizden koştuk...

■ Bilmeçniş gibi sorarsam Başkomiser Nevzat, Komiser Ali'den ne haber?

Türkiye'de bir soruşturma varsa Başkomiser Nevzat' sız olmaz tabii. Bu konuda romanda bir sürprizimiz var demekle yetineyim.

'BÜYÜKLER İÇİN BİR MASAL YAZIYORUM'

■ Tarihin felsefe ve polisliyle buluşması bundan sonraki yapıtında nasıl sürecektir (mi)?

Şimdi büyükler için bir masal kitabı yazıyorum kadına şiddet ve cinayetler gerçeğinden yola çıkarak. Türkiye'de erkeğin sevmeyi bilmediğini düşünüyorum.

Yedi ülke ve yedi velayetin hikâyesinden hareketle masal da bunu anlatıyor. Kahinler, uygarlıklar ve fantazyanın iç içe olduğu mitolojik bir hikâye.

■ Son olarak insanlığa Zeus'un diliyle seslenirken neler söylersin?

Ey insanlar, artık zulmetmekten, adaletsiz davranmaktan, bencillikten, yalandan, talandan, sahtekârlıktan, doğaya, hemcinslerinize ve öteki canlılara kötü davranmaktan vazgeçin! Böyle yapmaya devam ederseniz kendinizi yok edeceksiniz. Artık akılların be ahmaklar! ■

